

د نیوزیلند د امنیت استخباراتي خدمت څخه د قضیو یا پیښو څیړنې

د پېښو دا څېړنې د نیوزیلند د امنیت استخباراتي خدمت د امنیتي گواښ چاپیریال اړوند دي. پدې څېړنو کې د “بهرني دولت” اصطلاح له نیوزیلند پرته بل هر هېواد ته کارول شوې. دا اصطلاح د نیوزیلند څخه بهر هیوادونو لپاره کارول کېږي.

د نیوزیلند د امنیت استخباراتي خدمت ((New Zealand Security Intelligence Service (NZSIS)) د یو بهرني دولت لخوا یو نیابتي عمل، چې اکثرأ د یوه استازي لخوا ترسره کېږي، چې موخه یې د تیر ایستونکي، فاسد یا جبري لارو چارو له لارې د نیوزیلند ملي کټي اغیزمنول، گډوډول یا زیانمنول وي، دا دي د بهرنۍ لاسوهنې په توګه تعریفوي. نورمال ډیپلوماتیک فعالیتونه، لابي کول او د نفوذ تر لاسه کولو لپاره نورې ریښتیني، ښکاره هڅې لاسوهنه نه ګڼل کېږي.

د قضیې څیړنه 1

په 2023 کې، یو بهرني دولت په نیوزیلند کې مېشت د هغه هېواد د یو کس له لارې غوښتل د ټولنې د غونډو په مالي ملاتړ کولو سره په سیمه ییزه ښاروالۍ فشار راورې ترڅو په دغو غونډو کې یوه ځانګړې مذهبي ډله ګډون ته پریښودي. دې بهرني دولت غوښتل، چې دا خبر واضح کړي چې دا ډله د دوی په هېواد کې منع ده او په نیوزیلند کې د یاد هېواد د کډوالو پر خلاف فعالیت کوي.

د قضیې څیړنه 2

NZSIS له یو شمېر ډیپلوماتانو څخه خبر دي چې د خپل دولت استازولي کوي او د نیوزیلند له یو شمېر هغو زده کوونکیو سره اړیکې ساتي چې په نیوزیلند کې د اړوند هېواد کډوال دي. دغو ډیپلوماتانو د زده کوونکیو انتخاب شوي استازي تر خپل اغېز لاندې ساتي ترڅو مطمین شي هغوی په سیاسي لحاظ یادو دولتونو ته وفادار پاتې شي. دوی هڅه کړې چې له زده کوونکیو سره خپلې دا اړیکې پټې وساتي ترڅو په اکاډمیکو مرکزونو کې د لاسوهنې تور پرې پورې نشي. دا ډول چارې پخپله د بهرنۍ لاسوهنې یوه بېلګه ده. دوی پدې لټه کې دي چې د زده کوونکیو دا ډلې کنټرول کړي او دا چې د هغوي دولتونو ته څرنگه نظر لري او پدې ډول خپل مخالفین وپېژني.

د قضیې څیړنه 3

یو لږ شمیر بهرني دولتونه په نیوزیلند کې د ځانګړو ټولنو په اړه مالومات راټولوي. ډیر وختونه دا دولتونه به د ټولنې له غړو څخه کار واخلې ترڅو هغه خلک وڅاري چې بهرني دولت یې په نیوزیلند کې د مخالفینو په توګه پیژني او د دوی په اړه شخصي مالومات راټول کړي. دا مالومات د غچ اخیستنې عمل ترسره کولو لپاره کارول کېدای شي لکه د ویزې لغوه کول یا د کورنۍ هغه غړي یې په نښه کول چې لاهم په بهرني هېواد کې ژوند کوي. په 2023 کې، یو بهرني دولت د نیوزیلند د یو شخص د ویزې غوښتنلیک رد کړ چې غوښتل یې په هغه هېواد کې د کورنۍ سره لیدنه وکړي ځکه چې دې شخص د یوې ټولنې د ډلې سره تړاو درلود چې بهرني دولت یې نه خوښاوه.